

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus

Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat de Legibus, de Præceptis
Decalogi, de Restitutione, ac de Contractibus

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. IV. De Malificio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40673

Doctores esse naturalem: quia aliquando ex vehemēti cogitatione alicujus objecti immutantur spiritus, præsertim subtiliores, qui ad oculos permeant, & aerem ad certam distantiam corrumpunt; Unde inficiuntur corpora mollia puerorum, pullorum, arbutulorum, &c.; sicut scemina post menstruum inficit vicinum aerem, & labem in speculum causat. Verum Azor., & Trull. cum multis Medicis docent, non esse naturalem vim fasciandi, seu nocendi hominibus, vel belluis ex solo aspectu, aut commendatione apud alios; sed dæmonis malignitate aerem infici, & hominis, aut belluæ corpus lædi.

ARTICULUS V.

De Maleficio.

- I. Maleficium est ars nocendi aliis ope dæmonis. Dividitur in Amatorium, & Veneficum; quod appellatur Veneficum.
- II. Remedia adversus maleficium alia sunt naturalia, alia Supernaturalia, alia Moralia.
- III. Num liceat a Malefico petere, ut Maleficium dissolvat, si non constet, quod sine novo Maleficio possit illud dissolvere?
- IV. Quid si constet posse illum quidem sine novo Maleficio maleficium dissolvere, sed non esse illud dissoluturum sine novo maleficio?
- V. Licitum est dissolvere maleficium ponendo signa contraria, quibus positivis expiret pactum cum dæmone.
- VI. Idque verum est, etiamsi per accidens inde sequatur alteri damnum; dummodo illud non sequatur ex actione dæmonis positiva. Sed quid si de hoc dubitetur?
- VII. Quomodo gerere se debeat Confessarius cum Maleficio, Magis, & Incantatoribus?

I. Maleficium, ut diximus, est Ars nocendi aliis ope dæmonis; & ideo pars est Magiæ; Unde quando ligaturis, nodis capillorum, &c. aliquod malum aliis præstandum ope dæmonis intentatur, tale maleficium vulgo dicitur *Fatura*; Porro Maleficium si ordinetur ad carnalem amorem, vel odium excitandum, dicitur Amatorium; si vero ad inferendum damnum sive personæ, sive ejus bonis, dicitur Veneficum; unde hujusmodi Maleficium appellatur Veneficum.

II. Quæritur nunc primo; Quænam remedia adhiberi possint adversus effectus maleficii?

Respondeo ea esse triplicis generis, Naturalia, Supernaturalia, & Moralia: Dicuntur remedia moralia, quæ fiunt removendo magica signa, ad quorum præsentiam dæmon damnum infert, quod quomodo fieri possit, examinabimus quæsito 3.

Naturalia sunt, quæ sunt apta naturaliter ad curandos morbos causatos a maleficiis, quamvis parum ista proficiunt, quando morbi causantur arte Sægorum, quia possunt facile dæmonis ope vim medicamentorum impedire. Demum Supernaturalia, seu Ecclesiastica sunt, Primo, Exorcismi; etenim a Christo Domino tradita est Exorcistis potestas expellendi dæmones, quamvis ea non sit infallibilis, seu non semper cum effectu conjungatur, nisi adiunt conditiones a Christo requisitæ: Sicut de fide etiam est, habere Pontificem potestatem applicandi indulgentias pro defunctis, sed ut illis proficiant, requiruntur circumstantiæ debitæ; Et de fide est, quod quicquid orantes petimus, obtinemus; si tamen cum debitis requisitis oramus. Secundo, magna fides in protectione divina; quod colligitur ex illo Psalmo, *Qui habitat in adjutorio Altissimi*. Tertio, iterata susceptio Sacramentorum Pœnitentiæ, & Eucharistiæ; Sicut etiam Sacramen-

talium, necnon usus Agnorum Dei, signum Crucis, invocatio Christi Domini, & Beatissimæ Virginis, Angeli Custodis, Reliquiæ Sanctorum, & inter cætera Sacrificium missæ. Sicut autem remedia naturalia non statim curant morbos, sed frequentari debent, ut perfecte curent, ita remedia hæc supernaturalia; cum Deus dederit illis vim per modum causæ naturalis; Sicut etiam eodem modo causant gratiam ipsa Sacramenta, ita scilicet ut in subiecto magis disposito majorem gratiam causent, ut ignis, verbi gratia, in subiecto magis disposito majorem calorem.

III. Quæritur secundo; Utrum liceat petere a malefico, ut maleficium dissolvat?

Respondeo, & dico primo, a malefico quantumvis parato non potest peti, ut maleficium alio malefico dissolvat; quia nunquam peti potest directe, quod est intrinsece malum: Unde infert Sanch. lib. 2. Moral. cap. 41., nec licere petere a Malefico dissolutionem maleficii, quod potest modo licito dissolvi, quando talis modus a malefico ignoratur; quia in tali casu perinde esset, ac petere, ut alio malefico dissolvat. Quod si dubitetur, an Maleficus sciat modum licitum dissolvendi maleficium, communiter Doctores cum Suar., Sanch., Less. apud Trull. docent nec licere petere dissolutionem; tum quia præsumi debet, ut docet Sanch., quod Maleficus sciat dumtaxat modum dissolvendi superstitiosum; tum etiam quia petens in tali casu exponeret se periculo petendi rem illicitam; non est autem licitum operari cum dubio rei illicitæ, ut communiter Doctores. Verum Tambur. hic docet aliquando licere cum dubio hoc negativo petere dissolutionem maleficii; quia præsumi potest ex communiter contingentibus non ignorari a Malefico modum dissolvendi licitum;

nam, ut dicemus quæsto sequenti; communis modus dissolvendi licite maleficium est tollere signum dæmonis, ad cujus præsentiam dæmon ex pacto operatur. Addit Tambur. sententiam hanc non adversari opinioni communi; tum quia in tali casu dubium vinceretur a præsumptione orta ex communiter contingentibus; tum etiam quia communis sententia procedit, quando peteretur dissolutio maleficii ab alio Mago, qui cum non fuerit auctor hujus maleficii, non facile poterit, nisi novo maleficio illud dissolvere.

IV. Dico secundo; Licitum est petere a Malefico, ut dissolvat maleficium, non solum si certo constet, sed etiam si probabile sit ipsum scire illud dissolvere modo licito; idque verum est, etiamsi certo cognoscam Maleficium novo maleficio esse dissoluturum maleficium prius. Ita Sanch., Filliuc, Trull. contra nonnullos. Ratio est, quia sicut habens necessitatem potest petere mutuum ab eo, quem certo scit usuras exacturum; & petere juramentum ab illo, quem noscit juraturum per falsos Deos; quia petitur res indifferens, seu id, quod licite ab alio præstari potest; ita pariter in casu nostro. Dixi, etiamsi tantum probabile sit maleficium scire modum dissolvendi licitum, quia universim, ut notat hic Tambur., operari cum probabilitate est operari cum prudentia, atque adeo sine culpa. Cavendum tamen est ex Sanch., ne petens cooperetur cum malefico in novo maleficio, verbi gratia, recipiendo medicinam &c.

Notandum etiam, quod si spes sit, ut petito remedio licito, Maleficus hoc adhibeat, & non superstitiosum, tenemur ex charitate illud petere. Demum nullatenus licet petere a dæmone, ut cesset vexare; quia talis petitio involvit societatem cum dæmone; Solum licitum est per imperium, & ob-jurgationem dicere, verbi gratia, Cessa

sa mala bestia abhinc malefacere.

V. Quæritur tertio; Utrum liceat dissolvere maleficium destruendo signa, quibus illud est annexum; aut ponendo signa contraria, honesta tamen, & indifferentia, quibus positus expirat pactum dæmonis?

Respondeo affirmative cum Less., Suar., Sanch. apud Trull. Ratio est, quia sic nec pactum cum dæmone, nec amicitia captatur, sed solum evertuntur signa illa, quæ erant occasio mali. Quare si dæmon cum Malefico fecit pactum nocendi Maleficiato, nisi signet se signo Crucis, vel nisi lavet frontem, potest ille licite munire se Cruce, aut frontem lavare, ne lædatur a dæmone, animo tollendi signum illud, non vero animo sanandi medio invento a dæmone: Similiter si verum est, quod quando Venefica te tangit, te inficiat, sed desinat inficere, si illam repercutias, poteris illam repercutere. Propter eandem rationem licite Judices lavant maleficos torquendos, & pilos illis radunt, ne arte dæmonis insensibiles fiant ad tormenta; sic enim dumtaxat tollunt signum dæmonis latens sub pilis; vel quia pactum fuit cum dæmone, quod ad ronsionem pilorum cessaret conventio. Pariformiter qui audiit a Mago se convenisse cum dæmone, quod quidam thesaurus custodiretur, & nemini permitteretur, nisi illi, qui in tali loco bene potaret, poterit bene potare in eo loco, & deinde sibi thesaurum arripere.

VI. Ex quibus infert Filiuc., posse signa magica destrui, etiamsi redundaret damnum in maleficum, quia quilibet habet jus sibi consulendi, etiamsi per accidens sequatur alteri damnum. Notat pariter Trull., quod infectus a Saga, verbi gratia, sciens nocumentum deliturum, si porrigat illi panem, (for-

te propter Eucharistiæ Sacramentum) possit quidem panem porrigere, dummodo porrigendo panem dæmon desinat tantum nocere. Quod si porrectio panis sit novum signum, quo posito dæmon per actionem novam positivam, & per favorem succurrat, procul dubio non licet panem porrigere. Si tamen de hoc dubitetur, nec licet, ut communius docent; aut ad summum in casu necessitatis licet cum expressa protestatione, quod nolis effectum positivum a dæmone: Less. enim lib. 2. cap. 44. num. 46. hæc habet: *Non est licitum uti remedio, de quo dubium est, an contineat tacitam dæmonis invocationem; hoc enim est se exponere manifesto periculo superstitionis; nisi forte id fiat cum expressa voluntatis contrarie protestatione.*

VII. Quæritur ultimo; Quid faciat Confessarius cum Maleficis, Magis, & Incantatoribus?

Respondeo, debere examinare illos de genere superstitionis, an scilicet fuerit cum expressa, vel tacita dæmonis invocatione, & de aliis peccatis admixtis, puta hæresis, idololatriæ, luxuriæ, injustitiæ, &c. Si deinde maleficus pactum inivit cum dæmone, debet illud dissolvere; non est tamen necesse, ut chirographum malefico restituatur a dæmone; quia per pœnitentiam sufficienter recedit a pacto: Si injustitia præcessit, imponi debet restitutio; si hæresis formalis, & externa sit tali peccato conjuncta, non nisi a Pontifice absolvi poterit. Si vero adoratio dæmonis non stet cum hæresi, seu cum hoc, quod dæmon existimetur dignus adoratione, talis superstitionis poterit a quolibet Confessario absolvi, nisi in aliqua Diœcesi sit ab Episcopo sibi reservata.